

Rapport

Datum: 6 februari 2006

Rapportnummer: 2006/038

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat het regionale politiekorps Gelderland-Midden op 24 januari 2004 het voertuig dat hij op dat moment bestuurde, onterecht in bewaring heeft gesteld.

Verzoeker klaagt erover dat het regionale politiekorps Gelderland-Midden zijn verzoek om schadevergoeding van 16 augustus 2004 heeft afgewezen.

Verzoeker klaagt erover dat het Openbaar Ministerie te Arnhem het vonnis van de politierechter van 19 mei 2004 onjuist ten uitvoer heeft gelegd.

Beoordeling

Algemeen

1. Op 27 december 2003 heeft de politie verzoeker aangehouden wegens het rijden onder invloed. Nadat verzoeker een blaastest was afgenomen, werd zijn rijbewijs ingevorderd.

Volgens de politie had verzoeker zijn rijbewijs niet bij zich en kon verzoeker het rijbewijs, naar zijn zeggen, ook thuis niet vinden. Volgens de politie is verzoeker meegedeeld dat hij zijn ingevorderde rijbewijs moest inleveren, hetgeen hij ook later niet heeft gedaan.

De politie heeft een proces-verbaal opgemaakt van het invorderen van het rijbewijs.

2.1. De politie heeft op 24 januari 2004 wederom proces-verbaal tegen verzoeker opgemaakt wegens het rijden onder invloed. Omdat de politie van mening was dat verzoeker zijn ingevorderde rijbewijs nog niet had ingeleverd, heeft zij het door verzoeker bestuurde voertuig met het kenteken XX-XX-XX in bewaring gesteld. Verzoeker kon dit voertuig terug krijgen tegen inlevering van zijn ingevorderde rijbewijs.

2.2. Uit het ambtsedig opgemaakt proces-verbaal van aanhouding van 24 januari 2004 blijkt dat de betrokken ambtenaren S1 en T. in het kader van een verkeerscontrole een stopteken wilden geven aan de bestuurder van het voertuig met het kenteken XX-XX-XX, maar dat deze bestuurder zijn snelheid verhoogde. Op het moment dat de politiewagen en het betreffende voertuig elkaar passeerden, heeft betrokken ambtenaar T. de uiterlijke kenmerken van de bestuurder in zich opgenomen. Toen de betrokken ambtenaren het voertuig even later aantroffen, was de bestuurder verdwenen. Het voertuig bleek op naam van verzoekers zuster te staan.

De betrokken ambtenaren gingen vervolgens naar het huis van verzoekers zuster. In tegengestelde richting zagen zij een auto rijden met een Duits kenteken, terwijl zij ambtshalve wisten dat verzoekers zuster auto's met een Duits kenteken op haar naam had staan. In de auto zat één persoon, niet zijnde verzoeker. Op het adres van verzoekers

zuster troffen de ambtenaren niemand aan.

Toen S1 en T. richting centrum reden zagen ze de auto met het Duitse kenteken uit het centrum komen rijden, waarin twee personen zaten. De betrokken ambtenaren hebben de bestuurder een stopteken gegeven, en T. zag naast de bestuurder de persoon zitten die hij in de auto met het kenteken XX-XX-XX had zien rijden. S1 en T. roken dat deze persoon alcohol had gedronken.

Het was S1 ambtshalve bekend dat het ging om de heer S. en het was hem bekend dat S. op het moment van de controle in het bezit was van een geldig rijbewijs, maar dat dat rijbewijs was ingevorderd wegens het rijden onder invloed. Hierop werd S. aangehouden wegens het rijden onder invloed en het rijden terwijl zijn rijbewijs was ingevorderd.

3. Bij brief van 25 februari 2004 verzocht verzoekers vader de politie om onmiddellijke teruggave van het in bewaring gestelde voertuig, omdat hij het niet eens was met het feit dat het voertuig in bewaring was gesteld.

4. Op 3 maart 2004 is verzoeker opnieuw door de politie aangehouden wegens het besturen van een auto terwijl zijn rijbewijs was ingevorderd. De politie heeft proces-verbaal opgemaakt en heeft de auto met het kenteken YY-YY-YY, die verzoeker op dat moment bestuurde, in bewaring gesteld, omdat zij van mening was dat verzoeker zijn ingevorderde rijbewijs nog altijd niet had ingeleverd. Ook dit voertuig kon verzoeker terug krijgen wanneer hij zijn ingevorderde rijbewijs zou inleveren.

5. Volgens de politie heeft verzoeker op 3 maart 2004 aangegeven dat hij niet op de hoogte was van het feit dat zijn rijbewijs was ingevorderd, waarna betrokken ambtenaar E. een uitdraai heeft gemaakt van het proces-verbaal van invordering en daarbij abusievelijk een kopie van de automatisch aangemaakte kennisgeving van ontvangst van het ingevorderde rijbewijs aan verzoeker heeft uitgereikt.

6. In antwoord op een telefoongesprek tussen verzoekers advocaat en de klachtencoördinator heeft verzoeker op 29 maart 2004 een proces-verbaal van bevindingen ontvangen dat betrekking heeft op zijn aanhouding en de inbewaringstelling van het voertuig met het kenteken XX-XX-XX op 24 januari 2004.

Volgens de betrokken ambtenaar was het voertuig in bewaring gesteld omdat niet aan de invordering van het rijbewijs was voldaan, aldus het proces-verbaal.

7. Bij brieven van 1 april 2004 (welke op 1 mei 2004 zijn gedateerd 2004; N.o.) heeft verzoeker de politie verzocht dan wel geëist dat hij de voertuigen met de kentekens XX-XX-XX en YY-YY-YY terug zou krijgen, omdat de inbewaringstelling volgens verzoeker onrechtmatig was. Verzoeker heeft gesteld dat het ingevorderde rijbewijs volgens de kennisgeving van ontvangst reeds vanaf 27 december 2003 in het bezit van justitie is.

8. Betrokken ambtenaar E. heeft verzoeker bij brief van 8 april 2004 laten weten dat hij verzoeker op 3 maart 2004 een kopie van het bericht van invordering van 27 december 2003 heeft uitgereikt, om verzoeker duidelijk te maken dat hij zijn rijbewijs nog moest inleveren. Volgens E. was het verzoeker geheel duidelijk, maar was het rijbewijs volgens verzoeker zoek geraakt, zodat verzoeker niet aan de invordering kon voldoen.

E. heeft gesteld dat wanneer verzoeker uit de verstrekte kopie de conclusie trekt dat hij het rijbewijs daadwerkelijk heeft ingeleverd, verzoeker daaruit de verkeerde conclusie trekt.

9. Bij brief van 11 april 2004 heeft verzoeker de politie een afschrift van de kennisgeving van ontvangst van het ingevorderde rijbewijs gestuurd, dat is gedateerd op 27 december 2003. Verzoeker heeft gesteld dat hieruit volgt dat de inbewaringstelling van het voertuig met het kenteken XX-XX-XX onrechtmatig en ongegrond is. Volgens verzoeker was de politie reeds vanaf 27 december 2003 in het bezit van zijn rijbewijs en was er dus geen reden om het voertuig in bewaring te stellen. Verzoeker eiste van de politie dat zijn voertuig zonder verdere kosten zou worden teruggebracht.

Bovendien gaf verzoeker aan ook teruggave van het in beslaggenomen voertuig met het kenteken YY-YY-YY te verlangen, omdat hij aannam dat dit voertuig om dezelfde reden in beslag was genomen.

10. Betrokken ambtenaar S1, die op 24 januari 2004 het voertuig met het kenteken XX-XX-XX in bewaring heeft gesteld, heeft in zijn brief van 13 april 2004 aan verzoeker gesteld dat verzoeker tijdens het verhoor op 24 januari 2004 heeft aangegeven dat hij zijn rijbewijs kwijt was geraakt bij een auto-inbraak. Voorts heeft S1 gesteld dat verzoeker tijdens dat verhoor had aangegeven dat hij niet op de hoogte was van het feit dat zijn rijbewijs al op 27 december 2003 was ingevorderd, terwijl verzoeker in zijn brief van 1 april 2004 (die gedateerd is op 1 mei 2004; N.o.) heeft aangegeven wel op de hoogte te zijn van de invordering van het rijbewijs én heeft aangegeven dat de politie zijn rijbewijs in bezit heeft.

S1 gaf verzoeker in zijn brief te kennen dat zijn rijbewijs was ingevorderd, maar dat verzoeker zijn rijbewijs tot op dat moment niet had ingeleverd, in tegenstelling tot hetgeen verzoeker in zijn brieven beweert.

11. De regionaal klachtcoördinator heeft bij brief van 13 mei 2004 aan verzoeker gesteld dat de ondertekende kennisgeving van ontvangst van het rijbewijs per abuis aan verzoeker is toegezonden. Om die reden is verzoeker bij brieven van 8 april 2004 en 13 april 2004 uiteen gezet wat de procedure van invordering van het rijbewijs inhoudt en is verzoeker duidelijk gemaakt dat hij zijn ingevorderde rijbewijs nog steeds niet had ingeleverd.

De klachtcoördinator concludeerde dat verzoekers eis tot teruggave van beide voertuigen niet terecht was en er geen sprake was van een klacht in de zin van de

klachtenregeling.

12. Politierechter V. te Arnhem heeft verzoeker op 19 mei 2004 veroordeeld voor het rijden onder invloed op 27 december 2003. In het vonnis staat het volgende vermeld:

"...Veroordeelt verdachte tot

A. betaling van een geldboete ten bedrage van € 700 (...)

B. ontzegging van de bevoegdheid tot het besturen van motorvoertuigen, bromfietsen daaronder begrepen, voor de duur van twaalf (...) maanden, met aftrek overeenkomstig artikel 179 lid 6 van de Wegenverkeerswet 1994.

Bepaalt dat van deze ontzegging een gedeelte, groot zes (...) maanden, niet zal worden tenuitvoergelegd, tenzij de rechter later anders mocht gelasten. De politierechter stelt een proeftijd vast van twee (...) jaren..."

Volgens verzoeker heeft de politierechter tijdens de zitting twee maal verklaard dat hij vanaf 27 juni 2004 weer een voertuig mag bestuderen.

13. Op 10 juni 2004 heeft verzoeker het voertuig met kenteken XX-XX-XX zonder betaling van de kosten mogen ophalen op het politiebureau.

14. In een proces-verbaal van bevindingen van 19 juni 2004 heeft betrokken ambtenaar E. verklaard dat hij op 3 maart 2004 contact had met verzoeker ter zake het besturen van een auto terwijl het rijbewijs was ingevorderd. Tijdens het onderhoud bleef verzoeker volharden in het feit dat hem nooit was verteld dat zijn rijbewijs was ingevorderd. Om aan te tonen dat verzoekers rijbewijs wel was ingevorderd, heeft E. het proces-verbaal van het ingevorderde rijbewijs van 27 december 2003 opnieuw uitgeprint.

E. heeft verklaard dat hij de kennisgeving van ontvangst van het ingevorderde rijbewijs aan verzoeker heeft uitgereikt, nadat hij boven aan de pagina had geschreven dat dit een kopie betrof.

Naderhand bemerkte E. dat verzoeker uit deze kopie de conclusie kon trekken dat hij zijn rijbewijs wel had ingeleverd, aldus het proces-verbaal van bevindingen.

15. Op 29 juni 2004 heeft verzoeker van het Openbaar Ministerie te Arnhem een ontzegging van de rijbevoegdheid ontvangen, die zou ingaan op 19 juli 2004, indien verzoeker zijn rijbewijs voor die datum had ingeleverd.

16. Bij brief van 17 juli 2004 heeft verzoeker politierechter V. om aandacht voor zijn zaak gevraagd. Hierbij heeft verzoeker aangegeven dat V. zijn verzoek om de rij-ontzegging op 27 december 2003 te laten ingaan heeft ingewilligd, zodat hij vanaf 27 juni 2004 weer een

voertuig zou mogen besturen, terwijl hij nu van het Openbaar Ministerie een kennisgeving heeft ontvangen dat de rij-ontzegging pas op 19 juli 2004 ingaat.

Verzoeker heeft aangegeven dat hij het onbegrijpelijk vindt dat de officier van justitie zich niet aan het vonnis houdt.

17. Op 20 juli 2004 diende verzoeker een klacht in bij het Openbaar Ministerie te Arnhem, omdat de officier van justitie het vonnis van de rechter niet zou uitvoeren.

18. Op 16 augustus 2004 heeft verzoeker bij de politie een eis tot schadevergoeding ingediend bestaande uit onder meer de wegenbelasting en verzekering die hij heeft moeten doorbetalen, en de kosten die hij heeft moeten maken om een auto te huren.

19. Bij brief van 4 september 2004 aan de griffier van de rechtbank Arnhem heeft verzoeker de griffier laten weten dat het proces-verbaal van de terechtzitting niet compleet is. Volgens verzoeker staat niet in het proces-verbaal vermeld dat de politierechter twee maal heeft verklaard dat hij vanaf 27 juni 2004 weer een voertuig mag besturen.

20. De griffier heeft verzoeker bij brief van 9 september 2004 meegedeeld dat er niets in het proces-verbaal terechtzitting staat over de uitlating van de rechter dat verzoeker vanaf 27 juni 2004 weer een voertuig zou mogen besturen, omdat deze opmerking buiten het onderzoek ter terechtzitting is gemaakt, nadat door verzoeker en de officier van justitie afstand is gedaan van hoger beroep.

Volgens de griffier heeft de rechter deze opmerking gemaakt vanuit de mogelijkheid dat het rijbewijs ingevorderd is geweest. Om die reden is de ontzegging van de bevoegdheid motorvoertuigen te besturen ook bepaald met aftrek. De griffier heeft gesteld dat de rechter ook had aangegeven dat niet ondubbelzinnig bleek dat het rijbewijs feitelijk was ingehouden, maar dat wanneer dat het geval is geweest, verzoeker vanaf 27 juni 2004 weer een voertuig zou mogen besturen.

21. Verzoeker was het met het antwoord van de griffier niet eens en heeft bij brief van 16 september 2004 laten weten dat de opmerking van de politierechter - dat verzoeker vanaf 27 juni 2004 weer een motorvoertuig zou mogen besturen - is gemaakt omdat de rechter de kennisgeving van ontvangst van het ingevorderde rijbewijs accepteerde en niet omdat er de mogelijkheid daarvoor was of omdat niet ondubbelzinnig bleek of het rijbewijs feitelijk was ingehouden.

22. De griffier heeft verzoeker bij brief van 22 september 2004 bericht dat hij niet aan het verzoek om toezending van een nieuw proces-verbaal kan voldoen, omdat het proces-verbaal door zowel de politierechter als de griffier is vastgesteld en ondertekend.

23. Bij brief van 24 september 2004 heeft de hoofdofficier van justitie te Arnhem verzoeker laten weten zijn klacht, dat de officier van justitie het vonnis van de politierechter niet juist

ten uitvoer heeft gelegd, ongegrond te achten. De hoofdofficier heeft gesteld dat hij gezien het ambtsedig proces-verbaal van betrokken ambtenaar E. van mening is dat verzoeker het rijbewijs niet heeft ingeleverd. Volgens de hoofdofficier betekent dit dat ingevolge artikel 180, zesde lid, Wegenverkeerswet 1994 (zie Achtergrond, onder 1.3.), de daadwerkelijke ontzegging van de rijbevoegdheid pas ingaat op het moment dat het rijbewijs is ingeleverd.

24. Bij brief van 12 oktober 2004 heeft de politie verzoeker bericht dat het voertuig met het kenteken XX-XX-XX op 24 januari 2004 rechtmatig in bewaring is gesteld en dat het verzoek om schadevergoeding is afgewezen.

25. Op of omstreeks 29 oktober 2004 is verzoeker wederom aangehouden wegens het besturen van een motorvoertuig (bromfiets) terwijl hem bij rechterlijke uitspraak de bevoegdheid tot het besturen van motorvoertuigen was ontzegd.

26. Politierechter V. heeft in zijn brief van 15 november 2004 aan verzoeker gesteld dat alhoewel het niet in het proces-verbaal van de terechtzitting is opgenomen, hij de mededeling dat verzoeker wat hem betreft op 27 juni 2004 weer zou kunnen en mogen rijden, als toelichting op zijn vonnis heeft gegeven.

27. Op 22 november 2004 heeft de politierechter uitspraak gedaan ter zake de feiten waarvoor verzoeker op 24 januari 2004 en 3 maart 2004 was aangehouden (zie Algemeen, onder 2. en 4.). In de aantekeningen van het mondelinge vonnis staat onder meer het volgende vermeld:

"AANTEKENING VAN HET MONDELINGE VONNIS

1. De inhoud van de tenlastelegging

Aan verdachte is tenlastegelegd dat:

parketnummer 00/000000-00

1.

hij op of omstreeks 24 januari 2004 (...) als bestuurder van een voertuig (...) dit voertuig heeft bestuurd, na zodanig gebruik van alcoholhoudende drank, dat het alcoholgehalte van zijn adem bij een onderzoek (...) in elk geval hoger dan 220 microgram alcohol per liter uitgeademde lucht bleek te zijn;

2. hij op of omstreeks 24 januari 2004 (...) als degene van wie (...) de overgifte van een op zijn naam gesteld rijbewijs was gevorderd en/of als degene van wie zijn rijbewijs was ingevorderd en aan wie dat bewijs niet was teruggegeven (...) een motorrijtuig (...) heeft bestuurd.

(...)

parketnummer 00/00001-00

hij op of omstreeks 03 maart 2004 (...) als degene van wie (...) de overgifte van een op zijn naam gesteld rijbewijs was gevorderd en/of degene van wie zijn rijbewijs was ingevorderd en aan wie dat bewijs niet was teruggegeven (...) een motorrijtuig (...) heeft bestuurd.

(...)

GEVAL VAN BEWEZENVERKLARING

2. Alle gebezigde bewijsmiddelen en andere gronden voor de bewezenverklaring

De politierechter acht niet wettig en overtuigend bewezen hetgeen verdachte bij parketnummer 00/000000-00 onder 1 en 2 is tenlastegelegd en zal hem daarvoor vrijspreken.

(...)

De politierechter bezigt tot bewijs ten aanzien van het bij parketnummer 00/000001-00 tenlastegelegde feit de inhoud van de navolgende wettige bewijsmiddelen:

Het (...) door de verbalisanten E. en S2 (...) opgemaakte proces-verbaal (...), gesloten op 4 maart 2004, voor zover inhoudende, zakelijk weergegeven:

Als relaas van bevindingen van voornoemde verbalisanten:

Op 3 maart 2004 zagen wij een man als bestuurder van een personenauto (...) rijden. Wij gaven hem (...) een stopteken. Nadat wij die man hadden aangesproken, vorderden wij van hem ons ter inzage af te geven een op zijn naam staand rijbewijs (...). Hij verklaarde ons niet aan die vordering te kunnen voldoen. Hij verklaarde het rijbewijs kwijt te zijn en niet te weten dat hij geen motorrijtuig mocht besturen (...).

Na raadpleging van het bedrijfsprocessensysteem bleek ons dat op 27 december 2003 S. is aangehouden en dat zijn rijbewijs daarbij is ingevorderd. De daadwerkelijke overgave van het ingevorderde rijbewijs heeft niet plaatsgevonden.

De verklaring van de getuige G. afgelegd ter terechtzitting, voor zover inhoudende:

Ik kan mij de verdachte S. nog herinneren. Het klopt dat zijn rijbewijs op 27 december 2003 door mij is ingevorderd. Ik heb het rijbewijs niet ontvangen.

3. Bewezenverklaring

(...)

Door de inhoud van voormelde bewijsmiddelen, heeft de politierechter de overtuiging verkregen en acht de politierechter bewezen, dat verdachte het onder tenlastegelegde heeft begaan, met dien verstande dat bewezen wordt geacht dat:

Parketnummer 00/000001-00

Hij op (...) 3 maart 2004 (...) als degene van wie ingevolge artikel 164 Wegenverkeerswet 1994 de overgifte van een op zijn naam gesteld rijbewijs was gevorderd (...) op de weg (...) een motorrijtuig (...) heeft bestuurd.

(...)

6. Opgelegde straf of maatregel

(...)

Veroordeelt verdachte tot

een gevangenisstraf voor de duur van één (1) week (voorwaardelijk; N.o.).

(...)

het verrichten van een werkstraf gedurende veertig (40) uren."

28. Op 7 juni 2005 heeft de politierechter verzoeker vrijgesproken ten aanzien van de overtreding die hij op 29 oktober 2004 zou hebben begaan. De politierechter overwoog daarbij het volgende:

"...Verdachte heeft ter terechtzitting verklaard dat hij zijn rijbewijs op 27 december 2003 bij de politie heeft ingeleverd en dat de aan hem, bij vonnis van de politierechter te Arnhem van 19 mei 2004, opgelegde ontzegging van de rijbevoegdheid op 27 juni 2004 beëindigd zou zijn.

Door de verdachte is ter terechtzitting een brief van de rechtbank Arnhem, d.d. 14 oktober 2004 overgelegd. In deze brief wordt door de politierechter mr. V. aan verdachte meegedeeld dat hij bij de behandeling van de zaak met parketnummer (...) heeft kennisgenomen van de kennisgeving van ontvangst, gedateerd 27 december 2003, van het aan verdachte S. afgegeven rijbewijs. Voorts laat mr. V. in genoemde brief weten dat hij zijn mondelinge vonnis heeft toegelicht met de mededeling dat verdachte S. op 27 juni 2004 weer zou kunnen en mogen rijden.

Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen, is de politierechter van oordeel dat niet gesteld kan worden dat verdachte wist of redelijkerwijs moest weten dat hem de bevoegdheid tot

het besturen van een motorvoertuig was ontzegd..."

I. Ten aanzien van de inbewaringstelling

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat de politie op 24 januari 2004 het voertuig met het kenteken XX-XX-XX, dat hij op dat moment zou hebben bestuurd, onterecht in bewaring heeft gesteld.

Volgens verzoeker heeft de politie onjuist gesteld dat hij zijn op 27 december 2003 ingevorderde rijbewijs niet heeft ingeleverd; het staat duidelijk in het originele proces-verbaal dat het wel op 27 december 2003 is ingeleverd.

Uit het feit dat verzoeker het voertuig op 10 juni 2004 zonder kosten heeft mogen ophalen blijkt volgens verzoeker dat de politie zich heeft gerealiseerd dat de inbewaringstelling onrechtmatig was.

Verder heeft verzoeker gesteld dat de rechter hem op 7 juni 2005 heeft vrijgesproken ter zake het besturen van een motorrijtuig terwijl het rijbewijs was ingevorderd, en dat daaruit blijkt dat het voertuig op 24 januari 2004 onterecht in bewaring is gesteld omdat hij zijn ingevorderde rijbewijs reeds aan de politie had afgegeven.

2.1 Nadat de Nationale ombudsman de korpsbeheerder meerdere malen heeft gerappelleerd, heeft de korpsbeheerder bij brief van 13 oktober 2005 laten weten dat verzoekers rijbewijs op 27 december 2003 is ingevorderd, maar dat verzoeker niet aan deze invordering voldeed. Verzoeker heeft zijn rijbewijs niet op dat moment en ook niet op een later moment afgegeven, aldus de korpsbeheerder. Het voertuig met het kenteken XX-XX-XX is op 24 januari 2004 door de politie in bewaring genomen, omdat verzoeker daarmee reed terwijl zijn rijbewijs was ingevorderd. Verzoeker is meegedeeld dat hij het voertuig kon terugkrijgen wanneer hij zijn ingevorderde rijbewijs zou afgeven. Volgens de korpsbeheerder claimt verzoeker onterecht dat hij zijn ingevorderde rijbewijs wel heeft ingeleverd, mede door gebruik te maken van een abusievelijk door de politie verstrekt afschrift van een kennisgeving van ontvangst van het ingevorderde rijbewijs.

De korpsbeheerder acht de klacht ongegrond.

3. Bij brief van 2 november 2005 heeft verzoeker in reactie op het standpunt van de korpsbeheerder laten weten dat hij op 24 januari 2004 niet in het voertuig met het kenteken XX-XX-XX reed of heeft gereden toen het in bewaring werd gesteld. Dit wordt volgens verzoeker bevestigd door het onherroepelijk vonnis van de politierechter van 22 november 2004, waarin staat vermeld dat hij is vrijgesproken van het besturen van een motorvoertuig terwijl zijn rijbewijs was ingevorderd.

Verzoeker heeft gesteld dat het voertuig in bewaring is gesteld om hem te dwingen zijn rijbewijs af te geven aan de politie.

Beoordeling

4. Het redelijkheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is.

5. De Nationale ombudsman overweegt allereerst het volgende. Gelet op de afgelegde verklaringen van de betrokken politieambtenaren en de tegenstrijdige verklaringen die verzoeker volgens hen heeft afgelegd, acht de Nationale ombudsman het niet aannemelijk dat verzoeker op 27 december 2003, toen hij werd aangehouden wegens het rijden onder invloed, zijn rijbewijs daadwerkelijk heeft afgegeven. Dit leidt de Nationale ombudsman af uit het proces-verbaal van bevindingen van betrokken ambtenaar E. van 19 juni 2004 (zie Algemeen, onder 14.), die heeft verklaard dat hij verzoeker op 3 maart 2004 abusievelijk een kennisgeving van ontvangst heeft verstrekt; uit het door betrokken ambtenaren E. en S2 opgemaakte proces-verbaal van 4 maart 2004, waarin zij hebben verklaard dat verzoeker na zijn aanhouding op 3 maart 2004 heeft verklaard zijn rijbewijs kwijt te zijn en niet te weten dat hij geen motorvoertuigen mocht besturen (zie Algemeen, onder 27.), en uit de verklaring van politieambtenaar G. tijdens de terechtzitting op 22 november 2004, waarin G. heeft gesteld dat hij verzoekers rijbewijs op 27 december 2003 heeft ingevorderd, maar het rijbewijs niet heeft ontvangen (zie Algemeen, onder 27.).

Dat politierechter V. tijdens de zitting van 19 mei 2004 heeft aangegeven dat verzoeker na de tenuitvoerlegging van een rij-ontzegging van zes maanden weer op 27 juni 2004 een voertuig mag besturen (zie Algemeen onder 12. en 26.), doet hieraan niet af. Uit deze opmerking kan weliswaar worden afgeleid dat de politierechter er van uit is gegaan dat verzoeker het rijbewijs op 27 december 2003 had ingeleverd, echter, deze opmerking was een toelichting op het vonnis en geen overweging van de rechter. De rechter heeft deze toelichting gegeven, kennelijk nadat verzoeker de hem op 3 maart 2004 abusievelijk verstrekte kennisgeving van ontvangst had getoond.

Het feit dat de politierechter verzoeker op 7 juni 2005 heeft vrijgesproken ter zake het op 29 oktober 2004 besturen van een motorvoertuig terwijl zijn rijbewijs was ingevorderd, doet hieraan evenmin af. De rechter heeft weliswaar op basis van de brief van politie-rechter V. gesteld dat niet gesteld kan worden dat verzoeker wist of redelijkerwijs moest weten dat hem de bevoegdheid tot het besturen van een motorvoertuig was ontzegd, maar de politierechter zegt niets over het feit of verzoeker daadwerkelijk zijn rijbewijs op 27 december 2003 heeft afgegeven. In deze uitspraak staat slechts verzoekers wetenschap centraal.

Bovendien heeft de politierechter verzoeker op 22 november 2004 wel veroordeeld wegens het op 3 maart 2004 besturen van een motorrijtuig terwijl zijn rijbewijs was

ingevorderd. In deze zaak heeft de rechter de door de politieambtenaren afgelegde verklaringen als bewijsmiddelen gebruikt, welke tot een veroordeling hebben geleid. Uit deze uitspraak kan worden afgeleid dat de rechter verzoekers stelling dat hij zijn rijbewijs reeds op 27 december 2003 aan de politie heeft afgegeven, niet geloofwaardig achtte.

Gelet op het bovenstaande gaat de Nationale ombudsman er dan ook van uit dat verzoeker zijn rijbewijs op 24 januari 2004 nog niet had afgegeven aan de politie.

6. Voorts beoordeelt de Nationale ombudsman of de politie de auto met het kenteken XX-XX-XX op 24 januari 2004 in bewaring mocht stellen.

Ingevolge artikel 164 Wegenverkeerswet kan de politie, nadat er een vordering tot afgifte van een rijbewijs is gegeven, aan welke vordering niet wordt voldaan, het motorvoertuig in bewaring stellen (zie Achtergrond, onder 1.1.). Zoals de Nationale ombudsman hierboven heeft overwogen, had verzoeker niet aan de vordering voldaan, zodat de politie in beginsel gerechtigd was tot inbewaringstelling van verzoekers auto. De auto die door de politie op 24 januari 2004 in bewaring is gesteld, stond echter op naam van verzoekers zuster.

Ten aanzien van de vraag of de politie ervan mocht uitgaan dat verzoeker het voertuig met het kenteken XX-XX-XX op 24 januari 2004 daadwerkelijk bestuurde, overweegt de Nationale ombudsman het volgende.

Betrokken ambtenaar T. heeft in het proces-verbaal van aanhouding van 24 januari 2004 verklaard dat hij S. op 24 januari 2004 heeft zien rijden in een voertuig met het kenteken XX-XX-XX, dat op naam van de zuster van S. stond. Gelet op feit dat de bestuurder van dit voertuig zijn snelheid verhoogde toen de politie hem een stopteken wilde geven, T. en S1 hebben geprobeerd de auto te volgen en deze even later zonder bestuurder aantreffen, zij naar het huis van verzoekers zuster reden en een voertuig met Duits kenteken - dat wellicht op naam van verzoekers zuster stond - tegemoet reden met daarin één persoon en op de terugweg richting centrum datzelfde voertuig tegenkwamen met daarin twee personen én waarbij T. de tweede persoon herkende als S. die kort daarvoor de auto met het kenteken XX-XX-XX bestuurde, acht de Nationale ombudsman het redelijk dat S1 en T. verzoeker hebben aangemerkt als verdachte van het besturen van het voertuig met het kenteken XX-XX-XX terwijl zijn rijbewijs was ingevorderd.

Artikel 27 Wetboek van Strafvordering (zie Achtergrond, onder 2.) stelt aan de mate van verdenking niet de eis van een 'ernstig' vermoeden, maar eist wèl dat het vermoeden van schuld (het 'gedaan hebben') moet steunen op feiten of omstandigheden en dat dit vermoeden bovendien naar objectieve maatstaven gemeten 'redelijk' dient te zijn, dat wil zeggen "niet enkel in de oogen van den opsporingsambtenaar doch redelijk op zichzelf" (Memorie van Toelichting). Een redelijk vermoeden alleen op basis van subjectief inzicht is niet voldoende. De Nationale ombudsman is van oordeel dat hieraan is voldaan.

Het feit dat de rechter verzoeker op 22 november 2004 ter zake het besturen van een voertuig terwijl het rijbewijs was ingevorderd, heeft vrijgesproken, doet daaraan niet af. De rechter moet immers beoordelen of het ten laste gelegde feit wettig en overtuigend is bewezen, hetgeen iets anders is dan de beoordeling of er sprake is van een redelijk vermoeden van schuld.

7. Nu de Nationale ombudsman van oordeel is dat verzoeker zijn rijbewijs op 27 december 2003 niet heeft ingeleverd én hij op 24 januari 2004 terecht als verdachte is aangemerkt van het besturen van het motorvoertuig met het kenteken XX-XX-XX terwijl zijn rijbewijs was ingevorderd, kon de politie tot de beslissing komen om het voertuig in bewaring te stellen. Hiermee heeft de politie niet gehandeld in strijd met het redelijkheidsvereiste.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

II. Ten aanzien van het verzoek om schadevergoeding

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat de politie zijn verzoek om schadevergoeding van 16 augustus 2004 heeft afgewezen. Volgens verzoeker heeft hij als gevolg van de inbewaringstelling onder meer onnodige kosten moeten maken voor de wegenbelasting en verzekering en voor de auto die hij heeft moeten huren.

2. De korpsbeheerder heeft bij brief van 13 oktober 2005 gesteld dat het voertuig op 24 januari 2004 rechtmatig in bewaring is gesteld. Om die reden is het verzoek om schadevergoeding afgewezen. De korpsbeheerder acht de klacht ongegrond.

Beoordeling

3. Wanneer een klacht over een besluit van een bestuursorgaan tot afwijzing van een verzoek om schadevergoeding niet kan worden onderworpen aan het oordeel van de bestuursrechter, is de Nationale ombudsman bevoegd die klacht te onderzoeken en te beoordelen, maar stelt hij zich terughoudend op. In zo'n geval is immers de burgerlijke rechter de instantie die bij uitsluiting bevoegd is om bindend te beslissen over de vraag of, op grond van bepalingen van burgerlijk recht, het betrokken bestuursorgaan is gehouden om de gestelde schade te vergoeden.

4. Het redelijkheidsvereiste brengt mee dat bestuursorganen voorafgaand aan elk handelen, of dit nu een rechtshandeling of een feitelijke handeling betreft, het belang van het realiseren van een doelstelling afwegen tegen de belangen van de burger. In het licht van het realiseren van de doelstelling mag de uitkomst van die belangenafweging niet onredelijk zijn.

5. Wat betreft de gehoudenheid tot schadevergoeding brengt het redelijkheidsvereiste mee dat het bestuursorgaan mag weigeren om financiële aansprakelijkheid voor ontstane schade te aanvaarden indien het op goede gronden zijn aansprakelijkheid betwist. In dat geval kan het bestuursorgaan het aan de burger overlaten om vragen betreffende de onrechtmatigheid van het handelen of betreffende de overige voorwaarden om de schadeclaim toe te wijzen aan het oordeel van de burgerlijke rechter te onderwerpen. Dit is slechts anders indien de gronden en de overwegingen waarop de betwisting van de aansprakelijkheid berust, zo evident onjuist zijn dat het bestuursorgaan in redelijkheid niet tot zijn beslissing had kunnen komen. Alsdan moet de afweging van het belang van het bestuursorgaan bij betwisting van zijn gehoudenheid tot schadevergoeding tegenover het belang van de burger bij schadevergoeding worden geacht in strijd met het redelijkheidsvereiste te hebben plaatsgevonden.

6. De Nationale ombudsman overweegt dat nu de politie terecht tot inbewaringstelling van het voertuig is overgegaan, het niet evident onjuist is dat de politie verzoekers schadeclaim heeft afgewezen. Hiermee heeft de politie niet gehandeld in strijd met het redelijkheidsvereiste.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

III. Ten aanzien van het uitvoeren van het vonnis

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat de officier van justitie het vonnis van de politierechter van 19 mei 2004 niet juist ten uitvoer heeft gelegd.

Volgens verzoeker zou de ingangsdatum van de ontzegging van de rijbevoegdheid 27 december 2003 moeten zijn omdat hij op die dag zijn rijbewijs heeft ingeleverd. Verzoeker heeft hiertoe een kennisgeving overgelegd waaruit dit zou blijken. Na het uitspreken van het vonnis zou de rechter hebben gezegd dat verzoeker op 27 juni 2004 weer een motorvoertuig mocht besturen.

2. De minister van Justitie heeft de Nationale ombudsman bij brief van 19 augustus 2005, onder verwijzing naar een aantal processen-verbaal en vonnissen, laten weten dat uit de stukken genoegzaam blijkt dat verzoeker zijn rijbewijs niet op 27 december 2003 heeft ingeleverd. Dit blijkt volgens de minister uit het feit dat verzoeker bij zijn aanhouding heeft verklaard dat hij zijn rijbewijs niet bij zich had; uit het feit dat politieambtenaar G. op 22 november 2004 onder ede als getuige is gehoord door de politierechter in een nieuwe strafzaak tegen verzoeker, en heeft verklaard dat hij op 27 december 2003 verzoekers rijbewijs wel heeft ingevorderd, maar niet in ontvangst heeft genomen; uit het feit dat politieambtenaar E. op 22 november 2004 eveneens onder ede heeft verklaard dat hij op 3 maart 2004 abusievelijk een ontvangstbevestiging heeft uitgedraaid, terwijl hij verzoekers

rijbewijs niet heeft ontvangen; uit het feit dat verzoeker tot het moment dat hij abusievelijk een ontvangstbevestiging van zijn rijbewijs in handen kreeg, verklaringen heeft afgelegd waaruit blijkt dat hij zijn rijbewijs niet op 27 december 2003 heeft afgegeven (zo verklaarde hij op 3 maart 2004 tegenover politieambtenaar T. dat hij zijn rijbewijs niet kwijt was, dat hij het niet bij zich had en dat wanneer hij het wel bij zich had gehad, hij het niet zou hebben gegeven, en verklaarde hij diezelfde dag tegenover politieambtenaar E. dat hij zijn rijbewijs niet had ingeleverd en dat hij niets afwist van een invordering van zijn rijbewijs op 27 december 2003).

De minister heeft gesteld dat de klacht feitelijke grondslag mist en dat kan worden geconcludeerd dat het Openbaar Ministerie het vonnis van de politierechter van 19 mei 2004 op een juiste wijze ten uitvoer heeft gelegd. De tijd die dient te worden afgetrokken van de duur van de door de politierechter opgelegde ontzegging rijbevoegdheid begint te lopen vanaf het moment dat de politie feitelijk in het bezit is gekomen van het rijbewijs en niet al op het moment dat de politie de vordering tot afgifte heeft gedaan, aldus de minister.

Dat de politierechter na het uitspreken van het vonnis heeft uitgelegd dat verzoeker op 27 juni 2004 weer kon beschikken over zijn rijbewijs doet volgens de minister geen afbreuk aan dat vonnis nu deze uitlating van de rechter een toelichting was op het vonnis die is gebaseerd op onjuiste informatie van verzoeker. Volgens de minister doet ook hetgeen de rechter bij brief van 15 november 2004 aan verzoeker heeft gesteld niet aan de inhoud van het vonnis af. Het Openbaar Ministerie heeft geen enkele beleidsruimte bij het tenuitvoerleggen van dergelijke vonnissen, aldus de minister. Deze toelichting is bovendien door de politierechter gegeven nadat verzoeker de rechter een abusievelijk aan verzoeker verstrekte kennisgeving van ontvangst had getoond.

De minister acht de klacht niet gegrond.

Beoordeling

3. Het vereiste van rechtszekerheid houdt onder meer in dat bestuursorganen gevolg geven aan rechterlijke uitspraken.

4. Ingevolge artikel 179, zesde lid, Wegenverkeerswet gaat een door de rechter opgelegde rij-ontzegging in vanaf het moment dat het rijbewijs daadwerkelijk is afgegeven aan de politie (zie Achtergrond, onder 1.2.).

Op 19 mei 2004 is verzoeker veroordeeld tot onder meer de ontzegging van de rijbevoegdheid voor de duur van twaalf maanden, waarvan zes maanden voorwaardelijk.

Het feit dat het Openbaar Ministerie verzoeker bij brief van 29 juni 2004 heeft meegedeeld dat de rij-ontzegging zou ingaan op 19 juli 2004, indien hij zijn rijbewijs voor die datum zou inleveren, is niet onjuist, nu er van uit kan worden gegaan dat verzoeker zijn rijbewijs niet

op 27 december 2003 heeft afgegeven (zie Beoordeling I, onder 5.).

Het feit dat politierechter V. heeft opgemerkt dat dit betekende dat verzoeker op 27 juni 2004 weer een motorvoertuig mocht besturen, doet hieraan niet af. Deze opmerking is immers niet tijdens het onderzoek ter terechtzitting gemaakt, maar is als toelichting op het vonnis gegeven. De opmerking is dan ook niet in het vonnis opgenomen. Deze toelichting is bovendien door de politierechter gegeven nadat verzoeker de rechter een abusievelijk aan verzoeker verstrekte kennisgeving van ontvangst had getoond.

De Nationale ombudsman is het met de minister van Justitie eens dat het Openbaar Ministerie het vonnis op een juiste wijze ten uitvoer heeft gelegd. Hiermee heeft het Openbaar Ministerie niet in strijd met het vereiste van rechtszekerheid gehandeld.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Gelderland-Midden is niet gegrond.

De klacht over de onderzochte gedraging van het Openbaar Ministerie te Arnhem is niet gegrond.

Onderzoek

Op 12 oktober 2004 en 2 november 2004 ontving de Nationale ombudsman twee verzoekschriften van de heer S. te A., met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Gelderland-Midden en het Openbaar Ministerie te Arnhem.

Naar deze gedragingen, die worden aangemerkt als gedragingen van de beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Midden (de burgemeester van Arnhem) en de minister van Justitie, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder en de minister van Justitie verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Daarnaast werd ook de betrokken ambtenaren gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. Deze maakten van deze gelegenheid geen gebruik.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor het justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Arnhem over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden

was. De genoemde hoofdofficier maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De korpsbeheerder en de minister van Justitie deelden mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen of aan te vullen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschriften van 12 oktober 2004 en 2 november 2004, met bijlagen over de interne klachtprocedure.

Openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 24 mei 2005.

Standpunt van de minister van Justitie met bijlagen, van 19 augustus 2005.

Standpunt van de korpsbeheerder met bijlagen, van 13 oktober 2005.

Reactie van verzoeker met bijlagen, van 3 november 2005.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1.1 Wegenverkeerswet 1994

Artikel 164, eerste en zevende lid

"1. Op de eerste vordering van de in artikel 159, onderdelen a en b, bedoelde personen is de bestuurder van een motorrijtuig, tegen wie door een van die personen proces-verbaal wordt opgemaakt ter zake van overtreding van een bij of krachtens deze wet vastgesteld voorschrift, verplicht tot overgifte van het hem afgegeven rijbewijs dan wel het hem door het daartoe bevoegde gezag buiten Nederland afgegeven rijbewijs en, indien hem daar

een internationaal rijbewijs is afgegeven, dat bewijs.

7. In geval van toepassing van het eerste lid kan het motorrijtuig, voor zover geen andere bestuurder beschikbaar is of de bestuurder niet aanstonds voldoet aan de vordering, onder toezicht of, voor zover degene die het proces-verbaal opmaakt zulks nodig oordeelt, in bewaring worden gesteld. In het laatste geval zijn de artikelen 170, tweede lid, tweede en derde volzin, vierde en vijfde lid, 171, 172 en 173, eerste lid, van deze wet en de artikelen 5:25, eerste lid, 5:26, 5:29, tweede en derde lid, 5:30, eerste, tweede en vierde lid, van de Algemene wet bestuursrecht van overeenkomstige toepassing. Teruggave van het motorrijtuig vindt slechts plaats indien aan de vordering is voldaan of indien de officier van justitie zich niet langer tegen de teruggave verzet."

1.2 Wegenverkeerswet 1994

Artikel 179, zesde lid

"Bij het opleggen van de bijkomende straf, bedoeld in het eerste tot en met het vijfde lid, wordt de tijd gedurende welke het rijbewijs van de veroordeelde ingevolge artikel 164 vóór het tijdstip waarop de bijkomende straf ingaat, ingevorderd of ingehouden is geweest, op de duur van die straf geheel in mindering gebracht."

1.3 Wegenverkeerswet 1994

Artikel 180, zesde lid

"De termijn van ontzegging van de bevoegdheid tot het besturen van motorrijtuigen wordt van rechtswege verlengd met het aantal dagen dat is verstreken tussen het tijdstip waarop het rijbewijs ingevolge het vierde lid had moeten worden ingeleverd en het tijdstip waarop nadien die inlevering heeft plaatsgevonden."

2. Wetboek van strafvordering

Artikel 27, eerste lid

"Als verdachte wordt vóórdat de vervolging is aangevangen, aangemerkt degene te wiens aanzien uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan eenig strafbaar feit voortvloeit."